

LOMBER PONKSİYON (LP):

45 yaşındaki Süha Bey, acil servise şiddetli baş ağrısı, bulantı, kusma ve hafif uykuya meyil şikâyetiyle getirildi. Yaptığınız muayene, laboratuvar tetkikleri ve acil BBT (Bilgisayarlı Beyin Tomografisi) size yeterli bilgi sağlamadığından, tanı koyabilmek için **lomber ponksiyon (LP)** yaparak **beyin omurilik sıvısı (BOS)** incelemesi yapmaya karar verdiniz.

* * *

Aşağıda verilen bilgilerden yola çıkarak hastanızı bilgilendiriniz ve aydınlatılmış onamını alınız.

LP nedir?

LP, bel omurları arasından özel bir iğne ile girilerek omurilik ile omurilik zarları arasındaki sıvıdan (BOS) örnek alınması işlemidir. Bu işlemin toplam süresi 15-20 dakikadır.

LP nasıl yapılır?

Öncelikle hastada bu işlemi yapmaya engel olabilecek herhangi bir bulgunun olmadığı, yapılmış olan ayrıntılı muayene, kan tahlilleri ve beyin filmleri ile teyid edilmelidir. Hasta bu konuda bilgilendirilmelidir.

Hasta işlem için yan yatırılır. Bacaklarını dizden kırıp karna çekmesi ve çenesini göğsüne yaslamak için başını öne eğmesi sağlanır. Hastanın bu işlem sırasında hareket etmemesi gerekmektedir. İşlem, steril (mikroptan arındırılmış) eldiven giyerek yapılacaktır. Önce hastanın bel bölgesi mikroplardan arındırmak için iyotlu sıvı ile iyice temizlenir. Steril bir örtü 4 ve 5. bel omurları arasını açık bırakacak şekilde hastanın üzerine örtülür. Açık kalan bölgenin cildine ince bir iğne ile lokal anestezi (bölgesel uyuşturma) uygulayarak işlem sırasında hastanın ağrı duyması engellenir. Belden sıvı almak için üretilmiş özel bir iğne ile açık kalan cilt bölgesinden yavaş ve kontrollü bir şekilde girerek, omurilik ile omurilik zarları arasında yer alan sıvıya ulaşılır ve bu sıvıdan tüplere örnek alınır. Bu işlem yaklaşık 5 dakika sürecektir. İşlem sonrası iğne geri çekilerek, girişim yapılan noktanın üzeri steril bir gazlı bez ile kapatılır ve üzerine flaster yapıştırılır.

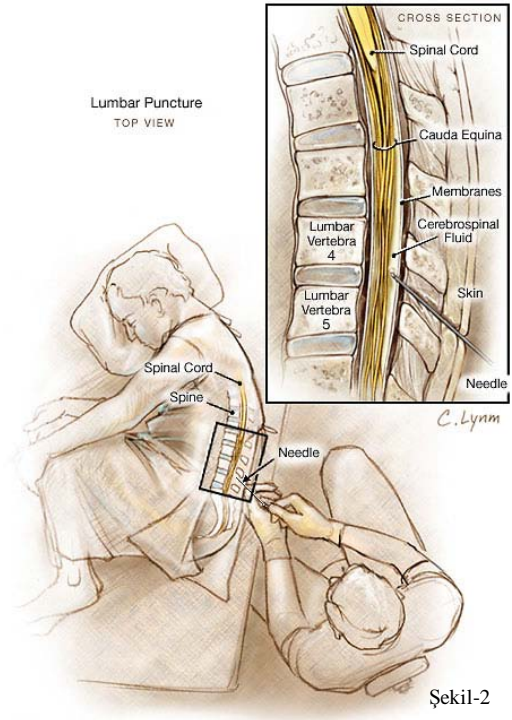
İşlem sonrası hasta hastaneye yatırılabilir ya da taburcu edilebilir. Her iki durumda da hastanın 24 saat sırt üstü yatması gerekmektedir.

Bu işlem sırasında ortaya çıkabilecek istenmeyen sonuçlar (komplikasyonlar) / riskler var mıdır?

1. İğnenin girdiği yerde ağrı, kanama ya da enfeksiyona bağlı kızarıklık gelişebilir.
2. Geçici bir baş ağrısı, bulantı, kusma ve kulak çınlaması olabilir.

Şekil-1

Şekil-2

3. Beyin içerisindeki bir bölümün kayması (fıtıklaşması) olabilir. Bunun sonucunda bilinç bozulabilir ya da solunum durabilir. Solunum durması ölüme yol açabilir.
4. Beyin ve omuriliği örten zarların enfeksiyonu (menenjit) gelişebilir.
5. Omuriliği saran zarlar arasında kan toplanabilir (hematom). Bu toplanan kan omuriliğe baskı yapabilir ve bu durum geçici ya da kalıcı felçlere yol açabilir.
6. Sinir kökü zedelenebilir ve buna bağlı olarak geçici ya da kalıcı sinir kökü ağrısı olabilir.
7. Bu durumlar ek bir tedavi gerektirebilir ve bazen zamanında ve uygun tedaviye rağmen geri dönmeyebilir ya da nadiren ölüme sonuçlanabilir.

Yukarıda sayılan bu istenmeyen durumların ortaya çıkma olasılığı oldukça düşüktür. İşlem sırasında ortaya çıkan sorunlara derhal müdahale edilir. Hastaneden çıktıktan sonra herhangi bir sorun ortaya çıkarsa, kişinin hemen bir sağlık kuruluşuna başvurması / getirilmesi uygun olacaktır.